RTU studiju kurss "Ornaments"

01T00 Arhitektūras un dizaina institūts

Vispārējā informācija

Kods	AD0039
Nosaukums	Ornaments
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Gunta Zommere - Docents (praktiskais)
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 5.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursā apskatīti ornamenta veidi un tā īpatnības, ornamenta pētīšanas vēsture, praktiskajā darbā veicot simbolu un zīmju sintēzi no vektorgrafikas tehnoloģiskajā vidē veidotiem pamatelementiem, kā arī dekoratīvu kompozīciju veidošanu atbilstoši ornamenta veidošanas pamatprincipiem.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Mērķis ir sniegt ieskatu par ornamenta veidiem, īpatnībām un veidošanas metodēm, attīstīt prasmes atpazīt, analizēt un veidot mākslinieciski augstvērtīgas ornamentālas kompozīcijas. Uzdevumi: 1. Radīt izpratni un attīstīt prasmes veidot unikālus pamatmotīvus un lietot atbilstošas ornamenta veidošanas metodes, izstrādājot grafiskas ornamentālas kompozīcijas. 2. Radīt izpratni un attīstīt prasmes lietot vektorgrafikas programmu Adobe Illustrator kompozīciju veidošanā. 3. Attīstīt spēju pielietot iegūtās zināšanas un prasmes lietišķās grafikas darbu, dizaina priekšmetu un interjera projektēšanas nodarbībās un ikdienas darbā.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Patstāvīgajā darbā jāveido tēmai atbilstošas ornamentālas kompozīcijas, kas izstrādātas vektorgrafikas Adobe Illustrator tehnoloģiskajā vidē. Kompozīcijām jāatbilst dotajam uzdevumam, jābūt radošām un oriģinālām, jāpielieto tēmā apskatītās metodes un darbarīki. Izpildītie uzdevumi jāsaglabā atsevišķos failos, katru kompozīciju izvietojot atsevišķā darba lapā. Izpildītie uzdevumi semestra laikā regulāri jāaugšupielādē ORTUSā. Studiju kursa noslēgumā jāiesniedz uz izdrukātas planšetes noformēts eksāmena uzdevums, kas eksāmena laikā tiek prezentēts grupai.
Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1. Jones, Owen. The Grammar of Ornament: Illustrated by Examples from Various Styles of Ornament. L'Aventurine, 2006 - 228 pages. (first published in 1856) 2. Berliner, Rudolf. Ornamental Design Prints: from the fifteenth to the twentieth century. Munich: Hirmer Verlag, 2013. 3. Madernieka stils: rakstu krājums/ sastādītājas: Inese Baranovska, Rūta Rinka. Rīga: LNMM DMDM, 2021 - 389. lpp. 4. Brastiņš, Ernests. Latviešu ornamentika / Code, Bauskas novads : Aleksandrs Aleksandrovs, 2017 - 71 lpp. 5. Kraukle, Daina. Ornaments: ceļvedis latvisko zīmju pasaulē / Rīga : Zvaigzne ABC, 2014 - 40 lpp. 6. I.Krūmiņa. Zīme. Raksts. Nozīme. Zvaigzne ABC, 2013 – 64 lpp. 7. Wilson E. 8000 Years of Ornament: An Illustrated Handbook of Motifs. British Museum Press. London, 1994 - 208 pages. 8. Eiseman, Leatrice. The Complete Color Harmony, Pantone Edition: Expert Color Information for professional results. Rockport, 2017 Papildus / Additional: 9. Paul Jackson. How to Make Repeat Patterns: A Guide for Designers, Architects and Artists. Laurence King Publishing, 2018, 160 pages 10. Franz Sales Meyer. Handbook of Ornament. Courier Corporation, 2012 - 576 pages. 11. Peter Philips, Gillian Bunce. Repeat Patterns: A Manual for Designers, Artists and Architects. Thames and Hudson, 1993 – 192 pages. 12. James Trilling. The Language of Ornament. Thames and Hudson Ltd, 2001 – 224 pages. 13. B.G.Thomas, M.A.Hann. Patterns in the Plane and beyond: Symmetry in two and three dimensions. Leeds, 2007 – 91 pages. 14. V.Celms. Latvju raksts un zīmes. Baltu pasaules modelis, uzbūve, tēli, simbolika. Folkloras informācijas centrs, Rīga, 2011, 272.lpp. 15 D.Kraukle. Latviešu rakstu zīmes. Jumava, 2006 – 100 lpp. 16. D.Kraukle. Latviešu ornaments. Jumava, 2008 – 88 lpp. 17. G.Zemītis. Ornaments un simbols Latvijas aizvēsturē. Latvijas Vēstures institūts, 2004. 18. M. C. Escher: The Graphic Work. Taschen, 2001 – 76 pages. 19. Susan Meller, Joost Elffers. Textile Designs: 200 Years of Patterns for Printe
Nepieciešamās priekšzināšanas	Nav prasību.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Ornamenta jēdziens, veidi un īpatnības. Ornamenta pētīšanas vēsture. Grafiskās programmpaketes ornamenta datorprezentācijai. Elementi. Zīmes (motīvi) un to klasifikācija.	4	4	0	0
Joslu ornamenti. Klasifikācija. Ornamentu veidošana katrā no 7 klasēm. Stūru savienošana.	8	6	0	0
Klājošie raksti. Bloku ornamentu veidošanas metodes.	4	4	0	0

Ornamenti ar horizontālu un vertikālu motīvu pārbīdi.	4	4	0	0
Klājošais rotācijas tipa raksts.	4	4	0	0
Krāsu gaismu un pigmenti teorijas (RGB, CMY, CMYK, Lab). Krāsu paletes. Krāsu prognozes. Krāsmaiņu efekti un pārklājumraksti.	4	4	0	0
Krāsu efekti un radītās informācijas plūsmas. Krāsu salikumu veidošanas principi (krāsu harmonijas).	4	4	0	0
Sīkrakstu izvietojumi, lietojot regulāru un neregulāru satīnu rūtojumus.	4	4	0	0
Tekstūras, mērogu maiņas un gradācijas efekti.	4	4	0	0
Vizītkartes, atklātņu, plakātu kompozīciju veidošana. Kompozīciju atlase un sagatavošana izdrukai.	8	6	0	0
Idejas pieteikums ornamenta praktiskam lietojumam reālā funkcionālā izstrādājumā.	12	16	0	0
Kopā:	60	60	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj atpazīt ornamentālas kompozīcijas, analizēt to veidus, identificēt ornamentu veidojošos pamatmotīvus un organizācijas veidus dažādos mākslas stilos un dizaina jomās. Spēt brīvi lietot Adobe Illustrator vektorgrafikas tehnoloģisko vidi ornamentālu kompozīciju veidošanā.	Patstāvīgais darbs – dažādu stilu un veidu ornamentālu kompozīciju analizēšana un tēmai atbilstošu pētījumu veikšana. Ornamenta motīvu oriģināla interpretācija un ornamentālu kompozīciju veidošana Adobe Illustrator vektorgrafikas tehnoloģiskajā vidē.
Spēj lietot ornamenta veidošanas principus un metodes lietišķās grafikas uzdevumu risināšanā.	Patstāvīgais darbs – oriģinālu ornamentālu kompozīciju veidošana atbilstoši uzdevumiem, tēmās aplūkoto vektorgrafikas programmas darbarīku lietojums, izpildījuma korektums un tehniskā kvalitāte. Regulārs darbs nodarbību laikā.
Spēj lietot uzdevumam atbilstošu krāsu jaukšanas modeli, krāsu salikumu veidošanas shēmu un toņu rediģēšanas veidu.	Patstāvīgais darbs – oriģinālu ornamentālu kompozīciju veidošana un krāsu salikumu variēšana atbilstoši uzdevumiem, tēmās aplūkoto vektorgrafikas programmas darbarīku lietojums, izpildījuma korektums un tehniskā kvalitāte. Regulārs darbs nodarbību laikā.
Spēj sagatavot grafisko failu izdrukas un veidot kvalitatīvas grafiskā kompozīcijas plaknē, kā arī prezentēt izstrādāto oriģinālo ideju un tās risinājumus.	Eksāmens – grafisku kompozīciju veidošana atbilstoši uzdevumiem, iekļaujot ornamentālus risinājumus; oriģinalitāte, izpildījuma korektums un tehniskā kvalitāte. Regulārs darbs nodarbību laikā. Idejas prezentācija grupai.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Patstāvīgais darbs - dizains/oriģinalitāte	15
Patstāvīgais darbs - atbilstība uzdevumiem	15
Patstāvīgais darbs - izpildījuma tehniskā kvalitāte	15
Regulārs darbs semestra laikā	5
Eksāmena uzdevums un tā prezentācija	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	5.0	20.0	0.0	40.0		*	